

Likelydende brev til:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Klima- og miljødepartementet

Koordineringsgruppen for storulykkeforskriften

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Arbeidstilsynet
Miljødirektoratet
Næringslivets sikkerhetsorganisasjon
Petroleumstilsynet

Kommentarer til høring av forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven og forskrift om miljøvurdering av tiltak etter sektorlover.

Som koordinerende myndighet for storulykkeforskriften¹ vil DSB på vegne av koordineringsgruppen for storulykkeforskriften kommentere på utkastene til forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) og forskrift om miljøvurderinger av tiltak etter sektorlover fra Klima- og miljødepartementet (KLD).

Storulykkeforskriften forvaltes av de fem sentrale myndighetene Arbeidstilsynet, Petroleumstilsynet, Miljødirektoratet, Næringslivets sikkerhetsorganisasjon og DSB. Myndighetene samarbeider om dette arbeidet i en fast koordineringsgruppe med representanter for alle myndighetene og DSB koordinerer dette arbeidet. Vi presiserer at nedenstående kommentarer kun er rettet mot forholdet mellom KU-forskriftene og storulykkeforskriften. Den enkelte etat vil i tillegg kunne gi kommentarer ut fra eget fagregelverk.

Storulykkeforskriften omhandler de pliktene som kan pålegges virksomhetene ut fra kravene i Seveso-direktivet. I tillegg til at det stilles krav til virksomheter, stiller direktivet en rekke krav til nasjonale myndigheter. Dette gjelder blant annet arealplanlegging rundt storulykkevirksomheter og involvering av offentligheten i beslutningsprosesser som angår slike anlegg.

Det reviderte Seveso III-direktivet skal implementeres i medlemslandene innen 1. juni 2015 og storulykkemyndighetene er i slutfasen i arbeidet med å få fastsatt en ny storulykkeforskrift. I tillegg til denne ser vi at en del av forpliktelsene i direktivet må ivaretas gjennom annet regelverk og vi er i dialog med blant annet Kommunal- og moderniseringsdepartementet om endringer i regelverket i tilknytning til plan- og bygningsloven for å ivareta direktivets krav om arealplanlegging.

I Seveso III-direktivet er det i artikkel 13 stilt krav om at landenes arealplanlegging skal sikre forebygging av storulykker og begrenning av følgene av slike ulykker for mennesker og miljø.

I direktivets artikkel 15 stilles det krav til involvering av allmennheten i planprosesser, både i forhold til individuelle prosjekter og utforming av generelle planer (se gjengivelse av kravene nedenfor). Dette

¹ Forskrift 17. juni 2005 om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer.

gjelder både ved etablering av nye virksomheter, endring i eksisterende virksomheter og ved endringer i omgivelsene rundt virksomhetene.

I tillegg henviser Sevesodirektivet til EIA-direktivet for samordning av fremgangsmåter for å unngå dobbeltarbeid ved vurderinger av tiltak. Slik vi forstår det er det også intensjonen i det reviderte EIA-direktivet som ble vedtatt 16. april i år å bestrebe samordning av behandlinger etter andre EU-rettsakter der det også stilles krav til dokumentasjon og offentlig medvirkning.

I lys av dette ser vi at forskriftene som er rettet mot å tilfredsstille kravene i EIA-direktivet også er et av flere verktøy for å tilfredsstille Sevesodirektivets krav på området sikker arealplanlegging og offentlig deltaking i beslutningstaking. Vi har følgende kommentarer til de to foreslåtte forskriftene:

- 1) Forslaget om oppdelingen av eksisterende KU-forskrift i to nye forskrifter hvor inndelingen er basert på den nye ansvarsfordelingen for plan- og bygningslovsaker mellom de to departementer, kan føre til et komplekst og uoversiktlig regelverk som det er en utfordring selv for myndighetene å følge med i. Det er spesielt uoversiktlig hvordan de to forskriftenes har delt tiltakene i vedlegg I og II mellom seg og det fremkommer svært uklart hvorvidt den ene eller den andre forskriften skal brukes, særlig når det er snakk om tiltak som skal behandles av sektormyndighetene, men som står oppført i forskrift om planer. I utgangspunktet ser vi at det bør være slik at dersom et tiltak utløser plan bør planmyndigheten være ansvarlig for at det gjennomføres KU for tiltaket. Dersom det kun er snakk om søknad etter sektorlovgivningen må sektormyndighetene være ansvarlig for dette og derved følge en naturlig framgangsmåte for KU gjennom søknad om gjennomføring av tiltak.

Ikke minst av hensyn til brukerne burde det være mulig å inkorporere de nye bestemmelsene i en KU-forskrift som de to departementer sto bak. Storulykkeforskriften er nettopp et eksempel på at en slik fellesforskrift mellom departementer (KLD, JD og ASD) kan fungere meget godt i praksis. Vi ser at de to forskriftene også har en rekke fellesbestemmelser som også taler for å slå dem sammen i en forskrift.

- 2) For å sikre at etablering av alle nye virksomheter som blir underlagt storulykkeforskriften blir gjenstand for vurdering av konsekvensutredning, og derved sikre en best mulig implementering av Seveso III-direktivet foreslår vi at det opprettes en egen tiltaksgruppe for dette. Dersom det er behov for endring i plan for etablering av virksomheten bør konsekvensutredningen skje i forbindelse med dette og kommunen være fagmyndighet. Dersom det ikke er behov for endring av plan vil det være naturlig at de aktuelle fagmyndighetene blant storulykkemyndighetene som gir tillatelse til etablering av anlegg er ansvarlig myndighet. Dette vil i enkelte tilfeller kun være en myndighet, i andre tilfeller vil det være flere myndigheter. I slike tilfeller mener vi at der Miljødirektoratet gir en beslutning om drift eller etablering gjennom tillatelse er det naturlig at disse er ansvarlig myndighet siden de fleste av kriteriene for vurdering av og rammer for konsekvensutredning har utgangspunkt i miljøforhold. Imidlertid vet vi at ikke alle typer virksomhet krever tillatelse fra Miljødirektoratet og dette gjelder spesielt for lagringsanlegg som ikke har noe ordinært utslipp, og da vil det være naturlig at Direktoratet for samfunnssikkerhet er ansvarlig myndighet. Uansett bør konsekvensutredningen gi viktige premisser for myndighetenes beslutningstaking når det gjelder etablering av anlegget.

Vi foreslår som følger og tar gjerne nærmere samtaler med KMD og KLD dersom det er behov for nærmere avklaring av forslaget:

Tillegg til Vedlegg I

A. Tiltak og oppfangingskriterier	B. Ansvarlig myndighet og lov(er) behandlingen skal knyttes opp til
<i>Etablering av ny virksomhet som blir underlagt storulykkesforskriftens krav om sikkerhetsrapport jf § 9 i storulykkesforskriften.</i>	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven. (planforskriften) Det det ikke skal utarbeides plan etter plan- og bygningsloven, (gjelder tiltaksforskriften) <ul style="list-style-type: none">• Miljødirektoratet der det kreves tillatelse etter forurensningsloven, eller• Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap der det kreves samtykke eller tillatelse etter lov om brann- og eksplosjonsvern og Miljødirektoratet ikke gir tillatelse

Tillegg til Vedlegg II

C. Tiltak og oppfangingskriterier	D. Ansvarlig myndighet og lov(er) behandlingen skal knyttes opp til
<i>Etablering av ny virksomhet som blir underlagt storulykkesforskriftens krav om melding jf § 6 i storulykkesforskriften.</i>	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven. Det det ikke skal utarbeides plan etter plan- og bygningsloven, <ul style="list-style-type: none">• Miljødirektoratet der det kreves tillatelse etter forurensningsloven, eller• Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap der det kreves samtykke eller tillatelse etter brann- og eksplosjonsvernloven og Miljødirektoratet ikke gir tillatelse

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Næringsliv, produkter og farlige stoffer
på vegne av Koordineringsgruppen for storulykkesforskriften

Ragnhild Gjøstein Larsen
sjefingeniør

Vibeke Henden Nilssen
senioringeniør